

Súd: Okresný súd Poprad
Spisová značka: 6T/110/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8714010413
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Petrušková
ECLI: ECLI:SK:OSPP:2020:8714010413.16

Uznesenie

Okresný súd Poprad, samosudca JUDr. Mária Petrušková na hlavnom pojednávaní konanom dňa 24. júna 2020 v trestnej veci obž. N.. Y. Y., B.. XX.XX.XXXX P. L., O. X. L., D.. V. Č.. XXX/XX a obž. T.. N. Y., B.. XX.XX.XXXX P. W., O. X. L., D.. D. Č.. XXXX/XX takto

r o z h o d o l

r o z h o d o l :

Podľa § 281 ods. 1 Trestného poriadku, s použitím § 9 ods. 1 písm. g/ Trestného poriadku a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd z a s t a v u j e trestné stíhanie obž. N.. Y. Y., B.. XX.XX.XXXX P. L., O. X. L., D.. V. Č.. XXX/XX, L. X. P. I., D.. Y. Č.. XXX/XX a obž. T.. N. Y., B.. XX.XX.XXXX P. W., O. X. L., D.. D. Č.. XXXX/XX pre skutok uvedený v obžalobe prokurátora Okresnej prokuratúry Poprad, sp. zn. 2Pv 768/2013 zo dňa 20.08.2014, ktorého sa mali dopustiť tak, že

- v čase o 09.00 hod. dňa 01.08.2013 P. L. B. D.. D. Č.. XX, na parkovisku, na mieste verejnosti prístupnom, fyzicky napadli N.. T. N. tak, že N.. Y. Y. udrel T. N. päťou jedenkrát do tváre, kde následne došlo k vzájomnému zápaseniu, pri ktorom N.. Y. Y. zasadil svojou pravou rukou na zemi kľačiacemu N.. T. N. tzv. kravatu, pričom ho svojou ľavou rukou opakovane udieral do oblasti jeho rebier, následne počas zápasenia N.. Y. Y. udrel N.. T. N. do oblasti jeho hlavy za ľavé ucho, následne k nim pristúpila T.. N. Y. a začala N.. T. N. niekoľkokrát udierať, kopat' do oblasti jeho chrbta, čím N.. T. N. uvedeným konaním spôsobili viacpočetné pomliaždenia s krvnými podliatinami a kožnými odreninami v oblasti hlavy (čelovej oblasti vpravo, temennej oblasti vpravo, spánkovo-temennej oblasti vľavo, v oblasti ľavého oka so zakrvácaním do spojivky ľavého oka, nosa), krku (viacpočetné drobné krvné podliatiny a odreniny krku vpredu z oboch strán), hrudníka (viacpočetné krvné podliatiny a pruhovité odreniny na zadných stranách hrudníka - nad lopatkami), pričom uvedené zranenia poškodeného N.. T. N. si vyžiadali dobu liečenia od 01.08.2013 do 22.08.2013 s obmedzením na obvyklom spôsobe života spočívajúcom najmä v obmedzení v spoločenskom styku pre farebné zmeny v oblasti hlavy a tváre, po dobu 7 až 10 dní,

právne kvalifikovaný ako prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Trestného zákona vo forme spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona a prečin výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a/ Trestného zákona,

p r e t o ž e

tak ustanovuje medzinárodná zmluva.

Podľa § 281 ods. 3 Trestného poriadku poškodeného N.. T. N., B.. XX.XX.XXXX, O. X. L., D.. I.. U. Č.. XXXX/XX a Všeobecnú zdravotnú poisťovňu, a.s., pobočka Prešov, ul. Kúpeľná č. 5, IČO: 35 937 874 o d k a z u j e s ich nárokom na náhradu škody na civilný proces.

o d ô v o d n e n i e :

Prokurátor Okresnej prokuratúry v Poprade podal dňa 28.08.2014 na obž. N.. Y. Y.Č. a obž. T.. N. Y. obžalobu pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Trestného zákona vo forme spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona a pre prečin výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a/ Trestného zákona pre skutok, ktorého sa mali dopustiť tak, že v čase o 09.00 hod. dňa 01.08.2013 v Poprade B. D.. D. Č.. XX, na parkovisku, na mieste verejnosti prístupnom, fyzicky napadli N.. T. N. tak, že N.. Y. Y. udrel T.Á. N. päšťou jedenkrát do tváre, kde následne došlo k vzájomnému zápaseniu, pri ktorom N.. Y. Y. zasadil svojou pravou rukou na zemi kľáčiacemu N.. T. N. tzv. kravatu, pričom ho svojou ľavou rukou opakovane udieral do oblasti jeho rebier, následne počas zápasenia N.. Y. Y. udrel N.. T. N. do oblasti jeho hlavy za ľavé ucho, následne k nim pristúpila T.. N. Y. a začala N.. T. N. niekoľkokrát udierať, kopať do oblasti jeho chrbta, čím N.. T. N. uvedeným konaním spôsobili viacpočetné pomliaždenia s krvnými podliatinami a kožnými odreninami v oblasti hlavy (čelovej oblasti vpravo, temennej oblasti vpravo, spánkovo-temennej oblasti vľavo, v oblasti ľavého oka so zakrvácaním do spojivky ľavého oka, nosa), krku (viacpočetné drobné krvné podliatiny a odreniny krku vpredu z oboch strán), hrudníka (viacpočetné krvné podliatiny a pruhovité odreniny na zadných stranách hrudníka - nad lopatkami), pričom uvedené zranenia poškodeného N.. T. N. si vyžiadali dobu liečenia od 01.08.2013 do 22.08.2013 s obmedzením na obvyklom spôsobe života spočívajúcom najmä v obmedzení v spoločenskom styku pre farebné zmeny v oblasti hlavy a tváre, po dobu 7 až 10 dní.

Trestným rozkazom Okresného súdu Poprad, sp. zn. 6T 110/2014 zo dňa 07.01.2015 boli obžalovaní N.. Y. Y.Č. H. T.. N. Y. uznaní za vinných z prečinu ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Trestného zákona vo forme spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona a z prečinu výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a/ Trestného zákona na žalovanom skutkovom základe, za ktoré im bol uložený podľa § 156 ods. 1 Trestného zákona, s použitím § 41 ods. 1 Trestného zákona, § 38 ods. 2, ods. 3 Trestného zákona a § 36 písm. j/ Trestného zákona úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 6 mesiacov, výkon ktorého im bol podmienene odložený na skúšobnú dobu vo výmere 14 mesiacov. Obžalovaným bola zároveň uložená povinnosť zaplatiť poškodenému N.. T. N. bolestné vo výške 644,--eur a Všeobecnej zdravotnej poisťovni, a.s., pobočka Prešov náklady zdravotnej starostlivosti vo výške 212,76,-eur. Poškodený N.. T. N. vský bol so zvyškom jeho nároku na náhradu škody odkázaný na občianske súdne konanie. Obžalovaní v zákonom stanovenej lehote podali voči predmetnému trestnému rozkazu odpor, na základe, ktorého súd nariadil vo veci hlavné pojednávanie na deň 25.03.2015, deň 04.05.2015 a deň 08.06.2015.

Na hlavnom pojednávaní konanom dňa 08.06.2015 rozsudkom Okresného súdu Poprad, sp. zn. 6T 110/2014 boli obžalovaní uznaní za vinných z prečinu ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Trestného zákona vo forme spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona a z prečinu výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a/ Trestného zákona na žalovanom skutkovom základe, za ktoré im bol uložený podľa § 156 ods. 1 Trestného zákona, s použitím § 41 ods. 1 Trestného zákona, § 38 ods. 2, ods. 3 Trestného zákona a § 36 písm. j/ Trestného zákona úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 6 mesiacov, výkon ktorého im bol podmienene odložený na skúšobnú dobu vo výmere 14 mesiacov. Obžalovaným bola zároveň uložená povinnosť zaplatiť poškodenému N.. T. N. bolestné vo výške 644,--eur a Všeobecnej zdravotnej poisťovni, a.s., pobočka Prešov náklady zdravotnej starostlivosti vo výške 212,76,-eur. Poškodený N.. T. N. bol so zvyškom jeho nároku na náhradu škody odkázaný na občianske súdne konanie. Voči predmetnému rozsudku Okresného súdu Poprad, sp. zn. 6T 110/2014 zo dňa 08.06.2015 ihneď po jeho vyhlásení podali obžalovaní odvolanie a odvolanie podal v zákonom stanovenej lehote aj prokurátor Okresnej prokuratúry Poprad.

Uznesením Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 9To 41/2015 zo dňa 24.05.2016 bol rozsudok Okresného súdu Poprad, sp. zn. 6T 110/2014 zo dňa 08.06.2015 zrušený v celom rozsahu a vec bola Okresnému súdu vrátená na jej znovu prejednanie a rozhodnutie. Z odôvodnenia predmetného uznesenia odvolacieho súdu vyplýva, že jedným z dôvodov, pre ktorý bol rozsudok prvého stupňa zrušený bola chyba prípravného konania a konania pred súdom spočívajúca v tom, že do konania vo veci bol orgánmi činnými v trestnom konaní pribratý znalec z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie traumatológia T.. Z. V., ktorý vo veci vypovedal ako znalec aj v konaní pred súdom a ktorý pôvodne ošetroval poškodeného N.. T. N.. Z predmetného uznesenia odvolacieho súdu z tohto dôvodu vyplývala pre súd prvého stupňa povinnosť pribrať do konania nového znalca z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie traumatológia, aby sa na základe zdravotnej dokumentácie poškodeného vyjadril k charakteru diagnostikovaných zranení, aby posúdil možný mechanizmus vzniku zranení u poškodeného tak podľa výpovede poškodeného ako aj podľa výpovedí obžalovaných a aby posúdil, či zranenia v oblasti ľavej časti tváre, očné a začervenania sietnice oka poškodeného mohli vzniknúť po udere lakťom, či opuch

v ľavej časti za uchom v zadnej časti spánkovo temennej hlavy poškodeného mohol byť spôsobený pádom na obrubník pri vzájomnom zápasení a napokon posúdiť aj to, či viacpočetné krvné podliatiny a pruhovité hematómy v oblasti zadnej časti chrbta pod lopatkami poškodeného mohli vzniknúť aj vzájomným zápasením na zemi na parkovisku pri ťahaní poškodeného obžalovaným po asfaltovej časti parkoviska, alebo naopak poškodeným popísanými údermi obžalovanou, či už kopancami alebo rukou. Ďalšou úlohou znalca bola potreba posúdiť aj možnosť vzniku povrchových zranení na tvári a nose poškodeného a riadne ustáliť dobu, po ktorú by si tieto zranenia vyžiadali objektívne liečenie, počas ktorého bol sťažený obvyklý spôsob života poškodeného. Odvolací súd prvostupňovému súdu vytýkal aj pochybnosti o správnosti jeho skutkových záverov, vzhľadom na obsah a priebeh dokazovania, ďalej to, že v napadnutom rozsudku nekriticky prevzal skutkové zistenia uvedené v obžalobe i to, že podľa neho pri zjavných rozporoch vo výpovediach poškodeného bola jeho výpoveď v zápisnici z hlavného pojednávania zaprotokolovaná postupom podľa § 58 ods. 4 Trestného poriadku a z toho dôvodu prikázal konajúcemu súdu opätovný výsluch poškodeného a konfrontáciu jeho výpovede s výpoveďou svedkyne V. N., resp. opätovný výsluch obžalovaných a svedkyne V. N.. Z predmetného rozhodnutia odvolacieho súdu vyplýva, že podľa neho zvukový záznam z priebehu hlavného pojednávania a zápisnice z hlavného pojednávania vzájomne nekorelujú.

Prvostupňový súd rešpektujúc pokyny nadriadeného súdu uznesením sp. zn. 6T 110/2014 zo dňa 06.10.2016, právoplatného dňom 18.10.2016 pribral do konania znalca z odboru zdravotníctva a farmácie, odvetvie chirurgia a traumatológia T. G. U. na vypracovanie znaleckého posudku v zmysle uznesenia Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 9To 41/2015 zo dňa 24.05.2016.

Uznesením Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 9Tos 38/2015 zo dňa 24.05.2016 bolo zároveň zrušené uznesenie Okresného súdu Poprad, sp. zn. 6T 110/2014 zo dňa 20.07.2015, ktorým prvostupňový súd zamietol návrh obž. N.. Y. Y. na opravu a doplnenie zápisnice z hlavného pojednávania zo dňa 25.03.2015 a uložil konajúcemu súdu, aby vo veci znova konal a rozhodol, teda aby vykonal opravu a doplnenie zápisnice z hlavného pojednávania zo dňa 25.03.2015.

Prvostupňový súd rešpektujúc ďalšie pokyny nariadeného súdu v uznesení sp. zn. 6T 110/2014 zo dňa 06.10.2016, právoplatným dňom 18.10.2016 vykonal opravu zápisnice o hlavnom pojednávaní zo dňa 25.03.2015.

Po doručení znaleckého posudku znalca T. G. U. súd vo veci nariadil hlavné pojednávanie na deň 24.04.2017, deň 26.04.2017, deň 14.06.2017 a deň 09.08.2017.

Na hlavnom pojednávaní konanom dňa 09.08.2017 rozsudkom Okresného súdu Poprad, sp. zn. 6T 110/2014 boli obžalovaní uznaní za vinných z prečinu ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Trestného zákona vo forme spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona a z prečinu výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a/ Trestného zákona na žalovanom skutkovom základe, za ktoré im bol uložený podľa § 156 ods. 1 Trestného zákona, s použitím § 41 ods. 1 Trestného zákona, § 38 ods. 2 Trestného zákona, § 36 písm. j/ Trestného zákona a § 37 písm. h/ Trestného zákona úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 6 mesiacov, výkon ktorého im bol podmienene odložený na skúšobnú dobu vo výmere 14 mesiacov. Obžalovaným bola zároveň uložená povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť poškodenému N.. T. N. bolesťné vo výške 644,-eur a Všeobecnej zdravotnej poisťovni, a.s., pobočka Prešov náklady zdravotnej starostlivosti vo výške 212,76,-eur. Poškodený N.. T. N. bol so zvyškom jeho nároku na náhradu škody odkázaný na civilný proces.

Voči predmetnému rozsudku Okresného súdu Poprad, sp. zn. 6T 110/2014 zo dňa 09.08.2017 ihneď po jeho vyhlásení podali obžalovaní odvolanie.

Uznesením Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 5To 15/2018 zo dňa 29.10.2018 bol rozsudok Okresného súdu Poprad, sp. zn. 6T 110/2014 zo dňa 09.08.2017 zrušený a vec bola Okresnému súdu Poprad vrátená na jej znovu prejednanie a rozhodnutie. Z odôvodnenia predmetného uznesenia odvolacieho súdu vyplýva, že odvolací súd pri posúdení zákonnosti konania zistil, že prvostupňový súd vykonal hlavné pojednávanie v dňoch 24.04.2017, 26.04.2017 a 09.08.2017, resp. jeho priebeh v nesúlade s procesným predpisom, pričom za nesúlad a podstatnú chybu zaznamenania hlavného pojednávania označil to, že konajúci samosudca rozhodol o vyhotovení zápisnice z hlavného pojednávania prostredníctvom záznamového zariadenia v zmysle § 58 ods. 3 Trestného poriadku a následne vykonal prepis zápisníc z hlavného pojednávania postupom podľa § 58 ods. 6 Trestného poriadku, keďže podľa jeho názoru technické zariadenie určené na zaznamenanie zvuku podľa § 61a Trestného poriadku nespĺňa parametre iného vhodného záznamového zariadenia, ktoré je podľa neho definované Metodickým pokynom č. 1/2006 generálneho riaditeľa sekcie trestného práva Ministerstva spravodlivosti SR vydaným na vykonanie záznamu pojednávania podľa § 58 ods. 3 Trestného poriadku a Vyhlášky Ministerstva spravodlivosti č. 543/2005 Z.z. o Spravovacom a kancelárskom poriadku pre okresné, krajské, špeciálny súd a vojenské súdy pomocou technického zariadenia dodané spoločnosťou AP

Media, s.r.o. - pevne zabudované v pojednávacej miestnosti súdu, obsahujúce hardvérovú a softvérovú časť - aplikáciu „Záznam súdnych pojednávaní“, ktorým diktafón určený na zvukový záznam hlavného pojednávania podľa § 61a Trestného poriadku nie je a preto bolo potrebné, aby konajúci súd vykonal vo veci opätovné dokazovanie takým spôsobom, akým mu to prikázal odvolací súd v predmetnom uznesení zo dňa 29.10.2018.

Konajúci súd nariadil vo veci ďalšie hlavné pojednávania na deň 23.08.2019, deň 14.10.2019, 18.03.2020, deň 20.05.2020 a deň 24.06.2020.

Po vykonaní dokazovania v predmetnej trestnej veci na hlavnom pojednávaní konanom dňa 24.06.2020 uznesením podľa § 281 ods. 1 Trestného poriadku, s použitím § 9 ods. 1 písm. g/ Trestného poriadku a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd zastavil trestné stíhanie obž. N.. Y. Y. H. C.. T.. N. Y., pre skutok uvedený v obžalobe prokurátora Okresnej prokuratúry Poprad, sp. zn. 2Pv 768/2013 zo dňa 20.08.2014, ktorého sa mali dopustiť tak, že v čase o 09.00 hod. dňa 01.08.2013 v L. B. D.. D. Č.. XX, na parkovisku, na mieste verejnosti prístupnom, fyzicky napadli N.. T. N. tak, že N.. Y. Y. udrel T. N. päšťou jedenkrát do tváre, kde následne došlo k vzájomnému zápaseniu, pri ktorom N.. Y. Y. zasadil svojou pravou rukou na zemi kľáčiacemu N.. T. N. tzv. kravatu, pričom ho svojou ľavou rukou opakovane udieral do oblasti jeho rebier, následne počas zápasenia N.. Y. Y. udrel N.. T. N. do oblasti jeho hlavy za ľavé ucho, následne k nim pristúpila T.. N. Y. a začala N.. T. N. niekoľkokrát udierať, kopáť do oblasti jeho chrbta, čím N.. T. N. uvedeným konaním spôsobili viacpočetné pomliaždenia s krvnými podliatinami a kožnými odreninami v oblasti hlavy (čelovej oblasti vpravo, temennej oblasti vpravo, spánkovo-temennej oblasti vľavo, v oblasti ľavého oka so zakrvácaním do spojivky ľavého oka, nosa), krku (viacpočetné drobné krvné podliatiny a odreniny krku vpredu z oboch strán), hrudníka (viacpočetné krvné podliatiny a pruhovité odreniny na zadných stranách hrudníka - nad lopatkami), pričom uvedené zranenia poškodeného N.. T. N. si vyžiadali dobu liečenia od 01.08.2013 do 22.08.2013 s obmedzením na obvyklom spôsobe života spočívajúcom najmä v obmedzení v spoločenskom styku pre farebné zmeny v oblasti hlavy a tváre, po dobu 7 až 10 dní, právne kvalifikovaný ako prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Trestného zákona vo forme spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona a prečin výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a/ Trestného zákona, pretože tak ustanovuje medzinárodná zmluva. Predmetným uznesením konajúci súd

podľa § 281 ods. 3 Trestného poriadku poškodeného N.. T. N., B.. XX.XX.XXXX, trvale bytom L., D.. I.. U. Č.. XXXX/XX a Všeobecnú zdravotnú poisťovňu, a.s., pobočka Prešov, ul. Kúpeľná č. 5, IČO: 35 937 874 zároveň odkázal s ich nárokom na náhradu škody na civilný proces, s poukazom na nasledovné skutočnosti, zistenia a ustálenú súdnu prax a judikatúru všeobecných súdov Slovenskej republiky, Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, Ústavného súdu Slovenskej republiky a medzinárodnú právnu úpravu Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Podľa § 281 ods. 1 Trestného poriadku súd zastaví trestné stíhanie, ak na hlavnom pojednávaní zistí, že je tu niektorá z okolností uvedených v § 9 ods. 1.

Podľa § 9 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku trestné stíhanie nemožno začať a ak už bolo začaté, nemožno v ňom pokračovať a musí byť zastavené, ak tak ustanovuje medzinárodná zmluva.

Podľa článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa článku 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov a v jeho prítomnosti, a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

Podľa článku 154c ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky medzinárodné zmluvy o ľudských právach a základných slobodách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom pred nadobudnutím účinnosti tohto ústavného zákona, sú súčasťou jej právneho poriadku a majú prednosť pred zákonom, ak zabezpečujú väčší rozsah ústavných práv a slobôd.

Podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu. Rozsudok musí byť vyhlásený verejne, ale tlač a verejnosť môžu byť vylúčené buď po dobu celého, alebo časti procesu v záujme mravnosti, verejného poriadku alebo národnej bezpečnosti v demokratickej spoločnosti, alebo keď to vyžadujú záujmy maloletých alebo ochrana súkromného života účastníkov alebo v rozsahu považovanom súdom

za úplne nevyhnutný, pokiaľ by vzhľadom na osobitné okolnosti verejnosť konania mohla byť na ujmu záujmom spravodlivosti.

Podľa článku 34 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd súd (pozn.: Európsky súd pre ľudské práva) môže prijímať sťažnosti od ktoréhokoľvek jednotlivca, mimovládnej organizácie alebo od skupiny osôb, ktoré sa považujú za poškodené v dôsledku porušenia práv priznaných Dohovorom alebo jeho protokolmi jednou z Vysokých zmluvných strán. Vysoké zmluvné strany sa zaväzujú, že nebudú žiadnym spôsobom brániť účinnému výkonu tohto práva.

Ústavný súd Slovenskej republiky vo svojom uznesení I. ÚS 236/2011-13 zo dňa 16.06.2011 k problematike neprimeranosti dĺžky trestného konania ako zásahu do základných ľudských práv garantovaných článkom 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a článkom 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, okrem iného uviedol, že:

„Najvyšší súd však disponuje celým radom prostriedkov, ktoré mu ponúkajú trestné či ústavnoprávne predpisy (napr. zastavenie trestného stíhania, mimoriadne zníženie trestu odňatia slobody pod dolnú hranicu trestnej sadzby, a to z dôvodov, ktoré vyplývajú zo samotného ústavného poriadku a nie z podústavných trestnoprávných noriem a podobne) na uplatnenie možnosti kompenzácie porušenia práva na prejednanie veci bez zbytočných prieťahov (v primeranej dobe), avšak za predpokladu, že sťažovateľ túto kompenzáciu v prebiehajúcom trestnom konaní uplatní, a že súd tieto prieťahy zistí“.

Aj relevantná judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) takú formu kompenzácie považuje za dostatočnú nápravu porušeného práva, ak ju národný súd použije s výslovným uvedením toho, že k tomuto opatreniu pristupuje preto, že bolo porušené právo sťažovateľa na prerokovanie veci v primeranej dobe, a pokiaľ ide o zmiernenie trestu, uvedie, v akej miere bol trest z tohto dôvodu zmiernený (rozh. Eckle v. SRN z 15.07.1982). Za týchto podmienok je ESLP toho názoru, že zmluvný štát poskytol dostatočnú ochranu právam vyplývajúcim z Dohovoru s

tým dôsledkom, že sťažovateľ stráca postavenie poškodeného podľa článku 34 Dohovoru, a tým aj legitímáciu na podanie sťažnosti. V rozsudku z 26. júna 2001 vo veci Beck v. Nórsko formuloval ESLP vzťah medzi porušením práva na vybavenie veci v primeranej dobe a jeho kompenzáciu v podobe stanovenia výšky trestu ešte presnejšie, keď uviedol, že zmiernenie trestu nezbavuje jednotlivca postavenia poškodeného podľa článku 34 Dohovoru, avšak z toho všeobecného pravidla existuje výnimka v prípade, pokiaľ národné orgány dostatočne priehľadným spôsobom konštatovali porušenie pravidla primeranej dĺžky konania, a toto pochybenie už kompenzovali zmiernením trestu, a to výslovným a merateľným spôsobom. Ak je taká podmienka splnená, dospieva ESLP k záveru, že článok 6 ods. 1 Dohovoru nebol porušený. Z uvedeného vyplýva, že ochrana práva na primeranú dĺžku konania, ktoré garantuje článok 48 ods. 2 Ústavy a článok 6 ods. 1 Dohovoru, resp. kompenzácia jeho porušenia, môže byť dosiahnutá prostriedkami, ktoré sú vlastné trestnému právu, ak sú jeho normy vykladané ústavne konformným spôsobom. Takto naznačený postup trestných sudcov (senátov) všeobecných súdov je aj istou formou prevencie pred nastúpením zodpovednosti súdu (štátu) a jeho povinnosti ku kompenzácii vo finančnom vyjadrení.“

Vzhľadom na vyššie uvedené ustanovenia Trestného poriadku, príslušné články Ústavy Slovenskej republiky, Dohovoru o ochrane o ochrane ľudských práv a základných slobôd, citovanú judikatúru Ústavného súdu Slovenskej republiky, ale i ustálenú súdnu prax a judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky s poukazom nato, že žalovaný skutok sa stal ešte v dobe 01.08.2013, že k vzneseniu obvinenia obžalovaným N. Y. Y. H. T. N. Y. došlo na základe uznesenia povereného príslušníka OO PZ Poprad, ČVS: ORP-1621/PP-PP-2013 zo dňa 15.12.2013 a že po vydaní predmetného uznesenia Okresného súdu Poprad, sp. zn. 6T 110/2014 zo dňa 24.06.2020 uplynula doba takmer 7 rokov, počas ktorých nedošlo k právoplatnému rozhodnutiu konajúceho súdu o vine obžalovaných N. Y. Y. H. T. N. Y. bez toho, aby obžalovaní zavinili subjektívnymi prieťahmi v trestnom konaní bolo konajúcim sudcom rozhodnuté tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Nie je zanedbateľná ani ďalšia právna úvaha konajúceho súdu týkajúca sa samotného zmyslu ďalšieho trestného stíhania obžalovaných z hľadiska dosiahnutia jeho účelu v zmysle § 1 Trestného poriadku, ktorým je

a/ aby trestné činy boli náležite zistené a

b/ ich páchatelia boli podľa zákona spravodlivo potrestaní.

Rovnako tak nie je zanedbateľná ani právna úvaha konajúceho súdu pri jeho rozhodnutí a to vo vzťahu k ustanoveniu § 10 ods. 2 Trestného zákona, podľa ktorého nejde o prečin, ak vzhľadom na spôsob vykonania činu a jeho následky, okolnosti, za ktorých bol čin spáchaný, mieru zavinenia a pohnútku páchatel'a je jeho závažnosť nepatrná /taxatívny výpočet okolností potrebných na posúdenie vymedzenia prečinu/.

Z hľadiska týchto úvah je potrebné zároveň poukázať aj na ustanovenie § 34 ods. 1 Trestného zákona, podľa ktorého trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou, teda aby trest plnil tak individuálnu ako aj generálnu prevenciu, ktorá už z vyššie uvedených dôvodov nebude dosiahnutá predovšetkým vo vzťahu k súčasnému zdravotnému stavu obžalovaného i jeho ďalšej nepriaznivej prognózy.

Za úvahu v predmetnej trestnej veci stojí pritom poukázať aj nato, že počas jej pojednávania došlo k stretu dvoch právnych názorov prvostupňového a druhostupňového súdu týkajúce sa postupu predsedu senátu pri určení a použití iného vhodného záznamového zariadenia podľa § 58 ods. 3 Trestného poriadku pri vyhotovovaní zápisnice o hlavnom pojednávaní, ktorý viedol Ministerstvo spravodlivosti SR k zrušeniu Metodického pokynu č. 1/2006 generálneho riaditeľa sekcie trestného práva Ministerstva spravodlivosti SR dňom 25.03.2019, ďalej k stanovisku trestno-právneho kolégia Najvyššieho súdu SR z 10.06.2019, sp. zn. Tpj 1/2019 a ktorý bol aj predmetom konania pred ústavným súdom podľa § 283 ods. 5 Trestného poriadku /uznesenie Ústavného súdu SR PL. ÚS 17/2020 zo dňa 01.07.2020, ktorý konanie o súlade právnych predpisov zastavil, keďže navrhovateľ dňa 26.06.2020 vzal návrh na začatie konania späť, pretože predmetný metodický pokyn č. 1/2006 bol zrušený inštrukciou 7/2019 Ministerstva spravodlivosti SR zo dňa 25.03.2019 č. 36628/2019/120/, čo nemôže byť na ťarchu obžalovaných osôb i vzhľadom na ďalšie rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 1Tost 12/2012, ktorý poukazuje na povinnosť všeobecných súdov v situácii, keď jeden právny predpis dovoľuje dvojaký výklad (jeden ústavne konformný a jeden ústavne nekonformný), vykladať právny predpis spôsobom ústavne konformným. Toto právo a zároveň aj povinnosť všeobecných súdov vyplývajúca z článku 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky sa však nedá použiť vtedy, keď jednoznačné znenie normatívneho textu (i keď sa javí všeobecnému súdu ako ústavne nekonformné) vylučuje jeho interpretáciu iným spôsobom. Na druhej strane ústavne konformný výklad právnej normy, resp. výklad právnej normy vôbec nemôže siahať tak ďaleko, aby sa dostal do rozporu so znením, resp. so zmyslom vykladaného normatívneho textu. V takomto prípade by totiž už nešlo o výklad, ale o faktickú novelizáciu právnej normy. V súvislosti s výkladom a aplikáciou príslušných právnych predpisov musí súd prihliadať na spravodlivú rovnováhu pri poskytovaní ochrany uplatňovaným právam a oprávneným záujmom účastníkov konania. Princíp spravodlivosti a požiadavka materiálnej ochrany práv sú totiž podstatnými a neopomenuteľnými atribútmi právnej ochrany (predovšetkým súdnej) v rámci koncepcie materiálneho právneho štátu. Nevyhnutnou súčasťou rozhodovacej činnosti súdov, ktorá zahŕňa aplikáciu abstraktných právnych noriem na konkrétne okolnosti individuálnych prípadov, je zisťovanie obsahu a zmyslu právnej normy uplatňovaním jednotlivých metód právneho výkladu. Ide vždy o metodologický postup, v rámci ktorého nemá žiadna z výkladových metód absolútnu prednosť, pričom jednotlivé uplatnené metódy by sa mali navzájom dopĺňať a viesť k zrozumiteľnému a racionálne zdôvodnenému vysvetleniu textu právneho predpisu.

Z odôvodnenia predmetného judikátu vyplýva, že Ústava Slovenskej republiky má povahu základného prameňa práva, ktorý je nadradený voči všetkým ostatným prameňom práva. V prípade, že ústavná úroveň úpravy verne „prenáša“ do vnútroštátneho právneho poriadku záväzky z medzinárodných zmlúv o ľudských právach a základných slobodách, ústavná úprava bude slúžiť ako základňa ich praktickej aplikácie v právnej praxi Slovenskej republiky. Ústava Slovenskej republiky v článku 48 ods. 2 zaručuje, že každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov. Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd v znení Protokolu č. 11, ktorý nadobudol účinnosť 1. novembra 1998, v článku 6 ods. 1 zakotvuje, že každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom. Primeraná lehota, v ktorej má byť vec prejednaná, nie je výslovne stanovená, je však riešená judikatúrou Európskeho súdu a vyplýva z nej, že v trestnom konaní lehota začína plynúť od vznesenia obvinenia. Pri posudzovaní lehoty je potrebné prihliadať na zložitosť prípadu, chovanie osôb, ktoré mohli prispieť k prieťahom, a tiež k spôsobu, akým štátne orgány záležitosť prejednávali. Vo výnimočných prípadoch Európsky súd uznal za primeranú lehotu konania pred vnútroštátnymi orgánmi lehotu v trvaní 6 rokov a svojimi dôsledkami v konkrétnej trestnej veci v kontexte siedmich rokov od spáchania obžalobného skutku až doposiaľ môžu nadobudnúť charakter odopretia spravodlivosti (denegatio iustitiae). Za výklad a aplikáciu zákonov, ako aj za dodržiavanie základných práv a slobôd je na prvom mieste zodpovedný všeobecný súd. Výklad legislatívneho textu právnej normy a jeho uplatnenia všeobecným súdom musí byť v súlade s Ústavou (článok 144 ods. 1 a článok 152 ods. 4 Ústavy), pričom Najvyšší súd Slovenskej republiky ustálil, že príslušný výklad právnej normy aplikovanej súdom v konkrétnych okolnostiach prípadu je zákonne akceptovateľný a nie je popretím jej účelu, podstaty a zmyslu.“

Vzhľadom na vyššie uvedený rozbor predmetnej trestnej veci má konajúci súd zato, že príčiny neskončenia veci v primeranej lehote nie sú zavinené obžalovanými a dĺžka trestného konania vedeného proti obžalovaným je tak z objektívnych príčin neúmerne dlhá, čo je možné považovať za tzv. extrémny prípad, pretože z ustálenej judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. I. ÚS 688/2014 zo 04.02.2015 vyplýva aj to, že účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu.

Konflikt medzi spravodlivosťou a právnou istotou je možné riešiť len tak, že pozitívne právo, zaisťované predpismi a mocou, má prednosť aj vtedy, ak je obsahovo nespravodlivé a neúčelné, okrem prípadu, ak rozpor medzi pozitívnym zákonom a spravodlivosťou dosiahne tak neznesiteľnej miery, že zákon musí ako „nenáležitú právo“ spravodlivosti ustúpiť /Radbruchova formula/.

Vhodným vyjadrením princípu spravodlivosti je teda aj princíp de similibus idem est iudicandum /prípady obdobné sa majú rozhodovať rovnako/.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti a judikatúru konajúci sudca pristúpil k rozhodnutiu o zastavení trestného stíhania obžalovaných, pretože podľa neho bolo porušené právo obžalovaných na prerokovanie veci v primeranej lehote a kompenzácia tohto porušenia môže byť dosiahnutá prostriedkami, ktoré sú vlastné trestnému právu, a to ústavne konformným spôsobom. Týmto rozhodnutím sudca tak činí zadosť aj samotnému účelu práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov - v primeranej lehote, ktorým je nastolenie právnej istoty osôb domáhajúcich sa rozhodnutia všeobecného súdu a zároveň je aj istou formou prevencie pred nastúpením zodpovednosti štátu a jeho prípadnej povinnosti ku kompenzácii vo finančnom vyjadrení obžalovaných osôb, ktorého by sa vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti mohli domáhať.

Týmto rozhodnutím nie sú navyše dotknuté práva ani poškodených osôb, keďže títo sa ich môžu domáhať inými prostriedkami, než prostriedkami trestného práva a to v rámci civilných konaní aj preto, že doposiaľ nedošlo k premlčaniu ich nárokov.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu môže prokurátor a poškodení podať sťažnosť do 3 pracovných dní od jeho oznámenia prostredníctvom Okresného súdu Poprad na Krajský súd v Prešove. Podanie sťažnosti má odkladný účinok.